

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2013

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Cuntasaíocht

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Ceist 1

Cuntas Déantúsaíochta Marjam Teo don bhliain dar chríoch 31/12/2012 [1]

		€		€
Stoc tosaigh amhábhair				34,400 [1]
Ceannacháin amhábhair	W1			991,600 [4]
Carraireacht ar amhábhair				4,600 [2]
				1,030,600
Lúide Stoc deiridh amhábhair				(35,700) [1]
Costas na n-amhábhair a úsáideadh				994,900
Costais Dhíreacha:				
Pá monarchan	W 2	178,800	[2]	
Frúiliú trealamh speisialta		6,100	[2]	184,900
Buanchostais				1,179,800
Forchostais Mhonarchan:				
Forchostais ghinearálta mhonarchan		31,400	[2]	
Dímheas – Gléasra agus innealra	W 3	29,325	[3]	
Deisiúcháin ar ghléasra agus innealra	W 4	2,000	[2]	
Caillteanas ar dhíol meaisín	W 5	500	[4]	63,225
Costas monarchan				1,243,025
Móide Obair idir lámha 1/1/2012				23,700 [2]
Lúide Obair idir lámha 31/12/2012				(27,400) [2]
				1,239,325
Lúide Díol dramhábhair				(3,000) [2]
Costas na déantúsaíochta				<u>1,236,325</u>

Cuntas Trádála, Brabúis agus Caillteanais don bhliain dar chríoch 31/12/2012

		€	€	€
Díolacháin	W6			1,533,000 [6]
Lúide Costas Díolachán				
Stoc tosaigh na n-earraí críochnaithe			69,500 [2]	
Costas na déantúsaíochta			1,236,325 [2]	
			1,305,825	
Lúide Stoc deiridh na n-earraí críochnaithe	W7		(82,500) [6]	(1,223,325)
Ollbhrabús				309,675
Lúide Speansais				
Riarachán				
Speansais Riaracháin	W8		26,900 [6]	
Díol agus Dáileadh				
Soláthar in aghaidh drochfhiach	W9	3,704 [3]		
Drochfhiacha díscríofa	W10	3,200 [2]		
Speansais díola	W11	36,300 [4]	43,204	(70,104)
				239,571
Móide Ioncam Oibriúcháin				
Lascaine				8,400 [2]
Brabús oibriúcháin				247,971
Ioncam Infheistíochta	W12			13,600 [2]
				261,571
Lúide Ús ar Bhintiúr	W13			(18,000) [2]
Glanbhrabús				243,571
Lúide Díbhinní íoctha				(59,000) [1]
Brabús Coinnithe				184,571
Lúide Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais 1/1/2012				(18,100) [2]
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais 31/12/2012				<u>166,471</u> [5]

Clár Comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2012.

	CostasDímheas CarnthaGlanmhéid			Iomlán
	€	€	€	€
Sócmhainní Seasta Doláimhsithe				
Paitinní				22,600 [2]
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe				
Foirgnimh	880,000 [2]	60,000 [1]	820,000	
Gléasra agus Innealra W14 & 15	<u>301,000 [2]</u>	<u>107,825 [3]</u>	<u>193,175</u>	
	<u>1,181,000</u>	<u>167,825</u>	<u>1,013,175</u>	1,013,175
Sócmhainní Airgeadais				
Infheistíochtaí 4%				<u>340,000 [2]</u>
				1,375,775
Sócmhainní Reatha				
Stoc Amhábhbar	35,700 [2]			
Obair idir lámha	27,400 [2]			
Earraí críochnaithe	<u>82,500 [2]</u>	145,600		
Féichiúnaithe W16	92,600 [6]			
Lúide soláthar	(3,704) [1]	88,896		
Ioncam infheistíochta dlite		<u>10,200 [2]</u>	244,696	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de bliain amháin				
Creidiúnaithe W17		98,380 [4]		
Banc W18		40,020 [4]		
Muirear sóisialta uilíoch		2,100 [2]		
Ús bintiúir dlite		<u>13,500 [2]</u>	(154,000)	<u>90,696</u>
				<u>1,466,471</u>
Maoinithe ag				
Creidiúnaithe: Suimeanna dlite tar éis níos mó ná bliain amháin				
Bintiúir 9%				200,000 [2]
Caipiteal agus Cúlchiste		Údaraithe	Eisithe	
Gnáthscaireanna @ €1 an ceann		1,000,000 [1]	600,000 [1]	
Scaireanna tosaíochta 10% @ €1 an ceann		<u>800,000 [1]</u>	<u>500,000 [1]</u>	
		<u>1,800,000</u>	1,100,000	
Iarmhéid Brabúis agus Cailteanais			<u>166,471</u>	<u>1,266,471</u>
Caipiteal in Úsáid				<u>1,466,471</u>

Ceist 1 - Oibriú amach

1.	Ceannacháin Amhábhbar	$1,035,000 - 400 - 43,000$	991,600
2.	Pá	$180,400 - 1,600$	178,800
3.	Dímheas gléasra agus innealra	$25,000 + 500 + 3,825$ $27,000 + 2,325$ $6,750 + 22,575$	29,325
4.	Deisiúcháin ar ghléasra agus innealra	$1,600 + 400$	2,000
5.	Cailteanas ar dhíol innealra	$[20,000 - 11,500] - 8,000$	500
6.	Díolacháin	$1,540,000 - 6,000 - 1,000$	1,533,000
7.	Stoc deiridh - Earraí críochnaithe	$79,400 - 1,900 + 5,000$	82,500
8.	Riarachán	$27,600 + 300 - 1,000$	26,900
9.	Soláthar in aghaidh drochfhiach	$4\% \times 92,600$	3,704
10.	Drochfhiacha	$4,000 - 800$	3,200
11.	Speansais díola	$32,900 + 3,400$	36,300
12.	Ioncam infheistíochta 3,400 + 10,200	$4\% \times 340,000$	13,600
13.	Ús Bintiúir Ús Bintiúir dlite	$9\% \times 200,000$	18,000 13,500
14.	Gléasra agus innealra ar chostas	$270,000 + [51,000 - 20,000]$	301,000
15.	Soláthar in aghaidh Dímheasa – Gléasra agus innealra	$90,000 + 29,325 - 11,500$	107,825
16.	Féichiúnaithe	$102,600 - 4,000 - 6,000$	92,600
17.	Creidiúnaithe	$98,200 + 180$	98,380
18.	Cuntas bainc [rótharraingt]	$41,000 - 180 - 800$ $39,720 + 300$	40,020 40,020

Pionóis: 1 mharc mar gheall ar cheanteideal speansais ‘Díol agus Dáileadh’
a bheith fágtha ar lár sa chuntas Brabúis agus Cailteanais
1 mharc mar gheall ar fhigiúr ‘Costais Iomláin’ do shócmhainní seasta a bheith fágtha ar lár.

Ceist 2

60

(a)

Cuntas na bhFeithiclí

01/01/2011 Iarmhaid t/a (W1)	195,000 [1]	01/09/2011 Diúscairt	65,000 [1]
01/09/2011 Banc Uimh. 4	<u>75,000 [1]</u>	31/12/2011 Iarmhaid t/s	<u>205,000 [1]</u>
	<u>270,000</u>		<u>270,000</u>
01/01/2012 Iarmhaid t/a	205,000	01/04/2012 Diúscairt	70,000 [1]
01/04/2012 Banc Uimh. 5	<u>86,000 [1]</u>	31/12/2012 Iarmhaid t/s	<u>221,000</u>
	<u>291,000</u>		<u>291,000</u>
01/01/2013 Iarmhaid T/A	221,000		

(b)

An Cuntas Soláthair in aghaidh Dímheasa

[1]	01/09/2011 Diúscairt (W3)	45,500 [4]	01/01/2011 Iarmhaid t/a (W2)	77,750 [6]
	31/12/2011 Iarmhaid t/s	62,000	31/12/2011 Brabús agus Caillteanas (W4)	<u>29,750 [8]</u>
		<u>107,500</u>		<u>107,500</u>
[1]	01/04/2012 Diúscairt (W5)	27,125 [2]	01/01/2012 Iarmhaid t/a	62,000
	31/12/2012 Iarmhaid t/s	67,425 [2]	31/12/2012 Brabús agus Caillteanas (W6)	<u>32,550 [8]</u>
		<u>94,550</u>		<u>94,550</u>
			01/01/2013 Iarmhaid t/a	67,425

(c)

An Cuntas Diúscairta Feithiclí

01/09/2011 Feithicil Uimh. 1	65,000 [1]	Liúntas trádála isteach	20,000 [2]
31/12/2011 Cuntas Brabúis agus Caillteanais	500 [1]	Soláthar in aghaidh Dímheasa	<u>45,500 [2]</u>
	<u>65,500</u>		<u>65,500</u>
01/04/2012 Feithicil Uimh. 3	70,000 [1]	Cúiteamh – Árachas	25,000 [2]
31/12/2012 Cuntas Brabúis agus Caillteanais	1,125 [1]	Banc	19,000 [2]
	<u>71,125</u>	Soláthar in aghaidh Dímheasa	<u>27,125 [2]</u>
			<u>71,125</u>

Uimhir	Costas	Dímheas go 1/1/2011	Dímheas do 2011	Dímheas do 2012	Dímheas Iomlán	
1	50,000	30,000	5,000	-	35,000	
Aonad	15,000	9,000	1,500	-	10,500	45,500 (W3)
2	60,000	24,750	9,000	9,000		
3	70,000	14,000	10,500	2,625		27,125 (W5)
4	75,000		3,750	11,250		
5	86,000		-	9,675		
		77,750 (W2)	29,750 (W4)	32,550 (W6)		

(W1) 01/01/2011 – Iarmhaid Costais [50,000 + 15,000 + 60,000 + 70,000] = **195,000**

(d)

Cén fáth a ngearrtar muirear i gcomhair dímheasa [4]

Is speansas é dímheas. Mura gcuirtear dímheas san áireamh sna cuntais deiridh, is é an toradh a bheidh air go mbeidh na brabúis róluaite agus ní bheidh fíorluach na nglansócmhainní ar taispeánt sa chlár comhardaithe

Cén fáth a roghnódh cuideachta modh amháin seachas modh eile [4]

Roghnaíonn cuideachta modh dímheasa mar gheall ar a polasaí ar dhímheas agus lena chinntiú go gcuirfean an coincheap comhsheasmhachta i bhfeidhm agus cuntais á n-ullmhú

Is é atá i gceist leis an Modh de réir Méid Cothrom go ndíscríobhtar an méid céanna de chostas na sócmhainne gach bliain. Tá sé iomchuí i gcás sócmhainne a fhanann sa ghnólacht ar feadh tréimhse fhada ama agus a chailleann luach go mall, mar shampla, Foirgnimh, (sócmhainní a ghineann brabús thar na blianta fada.

Is é atá i gceist le Modh an Iarmhéid Laghdaithigh go ndíscríobhtar céatadán seasta de luach na sócmhainne gach bliain. Bíonn an méid a dhíscríobhtar ard sna blianta luatha agus laghdaíonn sé gach bliain go dtí go mbeidh sé díscríofa. Tá an modh seo iomchuí i gcás sócmhainne a chailleann méid níos mó dá luach sna blianta díreach tar éis í a cheannach e.g. feithiclí, ríomhaire, trealamh etc., (sócmhainní a bhíonn as feidhm go gasta mar gheall ar athruithe sa teicneolaíocht

Is bunaithe ar an gcoincheap meaitseála atá an prionsabal ginearálta a bhaineann le dímheas a chur ar fáil.

Sócmhainní	1/1/2012	Fan	Fea	Aib	Bea	Meith	Lún	Noil	Noil	31/12/2012
Cáilmheas	45,000	41,000 [2]								86,000
Talamh agus Foirgnimh	727,000	350,000 [1]		123,000 [2]						1,200,000
Dimheas	(54,000)			54,000 [2]				(15,300) [2]		(15,300) [1]
Veaineanna Seachadta	90,000	70,000 [1]	(14,500) [2]			10,000 [2]				155,500
Dimheas	(40,000)		5,000 [2]			17,000 [2]		(28,000) [1]		(46,000)
Stoc	91,600	25,000 [1]					(360) [2]			116,240
Féichinaithe	55,800						1,050 [2]			56,850
	915,400	486,000	(9,500)	177,000	-	27,000	690	(43,300)	-	1,553,290
Dlíeanais										
Gnáthscarreanna	600,000	380,000 [1]								980,000
Scairbhiseach	80,000	76,000 [2]								156,000
Iarmhéid Brabúis agus Caillteanais	140,000		(600) [1]			2,500 [1]	3,090 [1]	(43,300) [1]	(5,600) [1]	105,090 [4]
Creidínaithe	75,400	30,000 [1]	(8,900) [2]							96,500
Banc	15,800				8,400 [1]	24,500 [2]	(2,400) [2]			36,400 [1]
Speansais dlíte	4,200				(8,400) [2]				5,600 [2]	1,400 [1]
Cúlchiste Athluachála				177,000 [2]						177,000
Cíos Infhaighte					9,900 [2]				(9,000) [2]	900 [1]
	915,400	486,000	(9,500)	177,000		27,000	690	(43,300)	-	1,553,290

Ceist 4

25

(a)

		Ciste Carntha 1/1/2012		
		€		€
Sócmhainní				
Clubtheach		680,000	[1]	
Stoc beáir		2,200	[1]	
Trealamh		23,000	[1]	
Féichiúnaithe beáir		421	[1]	
Infheistíochtaí	W 1	30,000	[2]	
Cuntas reatha bainc		11,300	[2]	
Tobhach dlite (80 x15)		<u>1,200</u>	[2]	748,121
Lúide Dliteanais				
Ballraíocht saoil		25,000	[2]	
Creidiúnaithe beáir		1,600	[1]	
Cúlchiste tobhaigh		12,000	[2]	
Pá dlite		2,800	[1]	
Iasacht		40,000	[1]	
Ús iasachta dlite	W 2	3,300	[3]	
Síntiúis réamhíochta		<u>1,400</u>	[2]	<u>86,100</u>
Ciste Carntha/Caipiteal 1/1/2012	[1]			<u>662,021</u> [2]

(b)

25

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch 31/12/2012				
		€		€
Ioncam				
Brabús beáir	W 1	13,999	[4]	
Ús ar Infheistíochtaí	W 2	1,200	[2]	
Cíos na hairéine		15,000	[1]	
Brabús lónadóireachta [12,400 - 9,900]		2,500	[1]	
Urraíocht bhliantúil		73,000	[1]	
Lató [52,500 – 7,600]		44,900	[1]	
Síntiúis	W 4	45,800	[5]	
Ballraíocht saoil	W 5	<u>6,000</u>	[2]	202,399
Lúide Caiteachas				
Speansais éagsúla [103,600 - 2,800]		100,800	[2]	
Costais chóitseála		4,600	[1]	
Ús iasachta	W 3	1,500	[1]	
Dímheas – Trealamh		12,800	[1]	
Dímheas – Clubtheach agus airéine		13,600	[1]	(133,300)
Barrachas Ioncaim thar Chaiteachas don bhliain				<u>69,099</u> [2]

(c) (i) [3]

Uaireanta, ullmhaíonn eagraíochtaí neamhbhrabúsmhara, cosúil le club, cuntas brabúis agus caillteanais do ghníomhaíochtaí a dhéantar chun brabús a dhéanamh e.g. lató club, damhsaí, beár, bialann a reáchtáil etc. Cuirtear gach speansas agus ioncam a bhaineann leis an ngníomhaíocht ar leith isteach i gcuntas brabúis agus caillteanais sainchuspóireach agus aistrítear an brabús/caillteanas chuig an gcuntas ioncaim agus caiteachais ina dhiaidh sin.

(ii) [7]

Thiomsódh an tobhach atá beartaithe €150,000 sna 5 bliana amach romhainn [200 x 150 x 5] Tá cistí ar fiú na méideanna seo a leanas iad ag an gclub:

Infheistíochtaí	30,000
Cumann foirgníochta	28,000
Airgead	<u>4,310</u>
	<u>62,310</u>

Mar bhall, dhéanfainn an argóint seo a leanas:

Is ionann an tobhach atá beartaithe de €200 [120 +80] agus 66% den síntiús bliantúil. Dhispreagfadh tobhach méadaithe bail nua agus d'fhéadfadh go mbeadh sé ina chúis le titim sa bhallaíocht.

Tá an club in ann go leor ioncaim a ghiniúint ón laistigh toiscgo bhfuil barrachas ioncaim arb ionann é agus €69,099 agus toisc go bhfuil sé fóna ó thaobh cúrsaí airgeadais de mar go bhfuil iarmhéid airgid de €4,310, infheistíocht cumainn foirgníochta de €28,000 agus infheistíochtaí rialtais 4% ar fiú €30,000 iad aige, is é sin €62,310 san iomlán.

Cé go bhfuil méid suntasach den bharrachas soláthraithe ag urraíocht €73,000 agus nach féidir é sin a rathú i mblianta amach anseo, ba chóir a thabhairt faoi deara go bhfuil an figiúr seo go maith faoi bhun na méideanna neamh-athfhillteacha caipitil a íocadh le linn na bliana i.e. trealamh €41,000 agus iasacht €44,800 arbh ionann iad agus €85,800.

Ba chóir don chlub úsáid a bhaint as an airgead agus as na hinfheistíochtaí ar fiú €62,310 iad agus thart ar €90,000 eile a fháil ar iasacht nó ba chóir dó leanúint ar aghaidh leis an tobhach reatha de €80 ar feadh 5 bliana agus úsáid a bhaint as cistí reatha agus thart ar €28,000 a fháil ar iasacht.

D'fhéadfadh na saoráidí feabhsaithe na nithe seo a leanas a dhéanamh:

An cíos a thuilltear ón airéine a mhéadú.

Ballraíocht a mhéadú.

Ioncam méadaithe fógraíochta a spreagadh.

Oibriú amach:

		€	€	
1	Cuntas Trádála Beáir			
	Díolacháin [42,410 + (190 – 421)]		42,179	
	Lúide Costas díolachán			
	Stoc 1/1/2012	2,200		
	Móide Ceannacháin [28,700 + (1,330 – 1,600)]	28,430		
	Lúide Stoc Deiridh	<u>(2,450)</u>	<u>(28,180)</u>	
	Brabús Beáir			= 13,999
2.	Infheistíochtaí [4% = 1,200]	100%		= 30,000
	Ús ar infheistíochtaí [900 + 300]			= 1,200
3.	Ús iasachta dlite 1/1/2012 [4,800 – 1,500]			= 3,300
4.	Síntiúis 65,000 + 1,400 – 5,000 – 2,400 – 1,200 – 12,000			= 45,800
5.	Ballraíocht saoil 1/5 [25,000 + 5,000]			= 6,000

Ceist 5

50

(a)

(i) **Stoc tosaigh**

$$\frac{\text{Costas díolachán}}{\text{Meánstoc}} = 10 = \frac{852,000}{10 \times \text{Meánstoc}}$$
$$\begin{aligned} \text{Meánstoc} &= 85,200 \\ \text{Stoc tosaigh} &= (85,200 \times 2) \text{ lúide } \text{€}31,500 = \text{€}138,900 \quad [12] \end{aligned}$$

(ii) **Tuilleamh in aghaidh na scaire**

$$\frac{\text{Glanbhrabús tar éis díbhinn tosaíochta}}{\text{Líon na ngnáthscaireanna}} = \frac{26,000}{550,000} = 4.73\text{c} \quad [10]$$

(iii) **Toradh Díbhinne**

$$\frac{\text{Díbhinn in aghaidh na Scaire} \times 100}{\text{Praghas margaidh}} = \frac{3.64\text{c} \times 100}{85\text{c}} = 4.28\% \quad [12]$$

(iv) **An tréimhse chun scairluach a aisghabháil**

$$\frac{\text{Praghas margaidh}}{\text{Tuilleamh in aghaidh na scaire}} = \frac{85\text{c}}{4.73\text{c}} = 18 \text{ mbliana} \quad [8]$$

17.97 bliain

(v) **Cumhdach Úis**

$$\frac{\text{Glanbhrabús roimh ús}}{\text{Ús Bintiúir}} = \frac{31,000 + 16,000}{16,000} = 2.94 \text{ uair} \quad [8]$$
$$= \frac{47,000}{16,000}$$

(b)

40

Mholfainn do mo chara **gan** airgead a fháil ar iasacht chun 200,000 scair a cheannach in Dantzig cpt. [3]

Praghas/luach margaidh na scaireanna [8]

Tá an scairphraghas ag sleamhnú síos. Tá an treocht diúltach. Is féidir na scaireanna a cheannach ag 80c. Tá sé seo faoi bhun an phraghais mhargaidh de 85c agus tá sé níos faide faoi bhun an phraghais mhargaidh de 90c in 2011. Is treocht dhiúltach í seo agus **níor** chóir neamhaird a thabhairt uirthi. Léiríonn sí easpa muiníne ar thaobh an stocmhargadh.

Cé gur cosúil gur conradh maith ar an airgead é an praghas ceannaigh, ba chóir do dhuine a bheith faichilleach agus a cheistiú cén fáth go bhfuil a leithéid de bhloc mhór scaire ar fáil.

Trí 200,000 scair a cheannach, is le scairshealbhóir a bheadh 36% den chuideachta agus d'fhéadfadh go mbeadh air/uirthi tairiscint a chur isteach le haghaidh an 64% eile de scaireanna. Is ionann an cóimheas praghais-tuillimh agus 18 mbliana. In 2011, b'ionann é agus 16.4 bliain. Níl sé sin an-tarraingteach má táthar ag lorg mearthoraidh ar infheistíocht.

Polasáí Díbhinne [8]

B'ionann an toradh díbhinne agus 4.28% in 2012, ach b'ionann é agus 5.22% in 2011.

B'ionann an cumhdach díbhinne in 2012 agus 1.3 uair agus b'ionann é in 2011 agus 1.17 uair. Cé gur ísligh an díbhinn in aghaidh na scaire ó 4.7c in 2011 go 3.64c in 2012, tá Dantzig cpt ag íoc amach barraíochta dá chuid brabúis i bhfoirm díbhinní

Sa ghearrthéarma, bheadh an t-ús ar iasachtaí de €160,000 comhionann le €12,800. Is ionann an t-ioncam atá ar fáil ó dhíbhinní agus €7,280. Bheadh ar an gceannaitheoir an t-easnamh bliantúil de €5,620 a mhaoiniú.

Bheadh an fíor-ráta toraidh do ghnáth-scairshealbhóirí comhionann le 5.56%, i gcomparáid le hús 8% ar airgead a fuarthas ar iasacht.

Brabúsacht [6]

Ní gnólacht an-bhrabúsach é Dantzig cpt. B'ionann a Thoradh ar Chaipiteal in Úsáid agus 6.1% in 2011 ach níl sé comh maith anois – thit sé go 5.37% in 2012. Is cúis inní í an treocht seo agus, dá leanfadh sí ar aghaidh, d'fhéadfadh go mbeadh an gnólacht i staid an-tromchúiseach.

Léiríonn sí go bhfuil an gnólacht ag baint drochúsáide as a chuid acmhainní. Tá Dantzig ag saothrú 5.37% faoi láthair ar chaipiteal in úsáid, ach tá sé ag íoc 8% ar €200,000 [bintiúir] den infheistíocht sin. Cé go bhfuil an Toradh ar Chaipiteal in Úsáid os cionn an toraidh ar infheistíochtaí saor ó riosca, [1% to 3%] ní fhágann sé an oiread sin toraidh ar dhul i riosca, ach is féidir go bhfuil sé sásúil sa timpeallacht eacnamaíoch atá ann faoi láthair.

Tógfaidh sé 22 bliain go dtí go n-aisghabhfaidh an cara costas na scaireanna ag an ráta íocaíochta atá ann faoi láthair. Tógfaidh sé níos mó ama má mheathann díbhinní a thuilleadh.

Leachtacht [6]

Tá deacracht leachtachta ag an gcuideachta. B'ionann an mearchóimheas in 2011 agus 0.85:1 ach mheath sé sin go 0.75:1 in 2012. Níl ach 75c ar fáil don chuideachta chun gach €1 atá dlite sa ghearrthéarma a íoc.

Léiríonn meath an chóimheasa go mbeidh deacracht ann maidir le fiacha agus le hús a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo a íoc.

Bheadh sé seo ina ábhair inní don scairshealbhóir reatha agus don scairshealbhóir nua araon mar d'fhéadfadh nach mbeadh an chuideachta in ann ús agus díbhinní a íoc dá bharr sin, cé go ndearna sí brabús.

Giaráil [6]

Is cuideachta ísealghiaráilte í Dantzig cpt. Is ionann a giaráil agus 34.24%. B'ionann a giaráil in 2011 agus 30%.

Tá an staid seo ag dul in olcas mar gur mhéadaigh an ghiaráil faoi 4.24% agus tugann sé sin tuilleadh rialaithe d'infheisteoirí lasmuigh. Dá leanfadh an treocht sin ar aghaidh, d'fhéadfadh go mbeadh an chuideachta i mbaol ó infheisteoirí lasmuigh. Mar sin féin, is beag riosca atá ann ó infheisteoirí lasmuigh faoi láthair.

Is ionann an cumhdach úis agus 2.94 uair agus léiríonn sé sin go bhfuil an chuideachta in ann freastal ar a muirir úis. Mar sin féin, thit an cumhdach ó 4 huair in 2011 agus léiríonn sé sin gur thit an brabús ó €64,000 in 2011 nó faoi 26.6%. Dá leanfadh an treocht sin ar aghaidh, d'fhéadfadh go mbeadh an chuideachta i mbaol maidir le freastal ar a muirir úis

Earnáil [3]

Tá Dantzig cpt bunaithe san earnáil próiseála bia. Sa ghearrthéarma, tá an earnáil faoi bhrú mar gheall ar iompórtálacha saora agus ar an easpa airgid réidh sa gheilleagar.

Tá na hionchais níos spreagúla san fhadtéarma, áfach. Táthar ag súil go méadóidh an t-éileamh ar bhia de bharr ganntanais bhia de réir mar a leanann daonra an domhain de bheith ag fás.

Nó

Polasaí Infheistíochta agus Dliteanas Fadtéarmach.

Chosain na hinfeistíochtaí a rinne an chuideachta €180,000. Is é €80,000 luach na n-infeistíochtaí sin ar an margadh anois. Léiríonn sé seo drochbhainistíocht ar acmhainní cé go gcaithfear an moilliú sa gheilleagar ar fud an domhain in 2012 a chur san áireamh. Má dhíoltar na hinfeistíochtaí seo go luath amach anseo, beidh caillteanas de €100,000. Laghdóidh sé seo fíorluach na sócmhainní agus, dá bhrí sin, luach cistí na scairshealbhóirí. Tá na bintiúir dlite le haisíoc in 2015. Fágfaidh sé seo go mbeidh gá le tuilleadh airgid a fháil ar iasacht nó le sócmhainní seasta a dhíol.

(c)

10

Bia AB

Tá an Toradh ar Chaipiteal in Úsáid [8%] níos fearr ná mar atá i dTrádálaithe XY [6%] agus mar atá in Dantzig cpt [5.37%] freisin.

Tá an cóimheas reatha [3.2 : 1] an ard. Is féidir go léiríonn sé seo go bhfuil stoc breise aige. Tá sé i bhfad níos mó ná an stoic atá ag Trádálaithe XY [1.9 : 1]. Léiríonn sé sin drochrialú stoic. Tá an cóimheas leachtach íseal [0.6 : 1] i mBia AB. Tá sé seo i bhfad níos ísle ná mar atá ag Trádálaithe XY agus Dantzig plc. Léiríonn sé sin ganntanas airgid.

Trádálaithe XY

Tá an Toradh ar Chaipiteal in Úsáid [6%] níos ísle ná mar atá i mBia AB, ach tá sé níos fearr ná mar atá in Dantzig cpt.

Tá na figiurí seo, araon, níos ísle ná an ráta úis 8% ar airgead a tógadh ar iasacht.

Tá an Cóimheas Reatha go maith agus tá sé faoi raon na norm inghlactha.

Tá an cóimheas leachtach [1.3 : 1] níos fearr ná an cóimheas [0.6 : 1] atá ag Bia AB, ach tá sé ard. Léiríonn sé seo go bhfuil a lán féichiúnaithe nó go bhfuil an iomarca airgid tirim. Tá drochbhainistíocht á déanamh ar airgead tirim nó tá drochbhailiú á dhéanamh ar fhiach.

Mholfainn do Dantzig cpt Trádálaithe XY a cheannach

Ceist 6

40

(a) Cuntas Brabúis agus Cailteanais Mhóintigh cpt don bhliain dar chríoch 31/12/2012

		€	
Láimhdeachas		2,040,600	[2]
Costas díolachán	W 1	<u>(1,253,000)</u>	[5]
Ollbhrabús		787,600	
Costais Dáileacháin	W 2	(240,040)	[4]
Speansais Riaracháin	W 3	<u>(276,560)</u>	[6]
		271,000	
Ioncam oibriúcháin eile	W 4	<u>96,500</u>	[4]
Brabús oibriúcháin		367,500	
Ioncam infheistíochta	W 5	12,000	[3]
Brabús ar dhíol talún		<u>80,000</u>	[2]
		459,500	
Ús iníoctha	W 6	<u>(10,000)</u>	[3]
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas		449,500	[1]
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí		<u>(60,000)</u>	[2]
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí tar éis cánachais		389,500	
Díbhinn íoctha		<u>(50,000)</u>	[2]
Brabús coinnithe don bhliain		339,500	
Brabús tugtha ar aghaidh an 1/1/2012		<u>85,000</u>	[2]
Brabús tugtha ar aghaidh an 31/12/2012		<u>424,500</u>	[4]

Pionóis: Gearrtar pinós [suas go 5 marc] mara bhfuil na hiontrálacha in oird ceart

26

Clár Comhardaithe Mhóintigh cpt mar a bhí ag 31/12/2012

		€	€	€	
Sócmhainní Seasta					
Sócmhainní Doláimhsithe	W 7			30,000	[2]
Sócmhainní Inláimhsithe				1,086,000	[2]
Sócmhainní Airgeadais				<u>300,000</u>	[1]
				1,416,000	
Sócmhainní Reatha					
Stoc		85,000	[1]		
Féichiúnaithe	W 8	235,300	[3]		
Banc		<u>57,800</u>	[1]	378,100	
Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain					[1]
Creidiúnaithe Trádála		184,000	[2]		
Cánachas	W 9	134,000	[2]		
Creidiúnaithe Eile	W 10	43,500	[3]	<u>(361,500)</u>	
Glansócmhainní reatha				16,600	
Sócmhainní iomlána lúide dliteanais reatha				<u>1,432,600</u>	
Creidiúnaithe: suimeanna dlite tar éis níos mó ná 1 bhliain					
Bintiúir 5%				200,000	[2]
Caipiteal agus Cúlchiste					
Scaireanna eisithe		650,000	[2]		
Cúlchiste Athluachála	W 11	158,100	[3]		
Brabús tugtha ar aghaidh		<u>424,500</u>	[1]	1,232,600	
				<u>1,432,600</u>	

Nótaí leis na Cuntais

19

1. Nótaí faoi pholasaí cuntasáíochta do shócmhainní seasta inláimhsithe agus do stoic [5]

Sócmhainní seasta inláimhsithe

Athluacháladh na foirgnimh ag deireadh 2012 agus cuireadh san áireamh iad sna cuntais de réir a suime athluacháilte. Léirítear na feithiclí ar a gcostas.

Ríomhtar an dímheas d'fhonn luach nó costas na sócmhainní seasta inláimhsithe a dhíscríobh thar a saolré eacnamaíoch fhónta a mheastar mar seo a leanas:

Foirgnimh 2% méid cothrom sa bhliain
Veaineanna Seachadta 15% den chostas.

Stoic - Déantar stoic a luacháil ar bhonn is túisce isteach is túisce amach (FIFO) ag a gcostas nó ag a nglanluach inréadaíthe, cibé acu is ísle.

2. Brabús oibriúcháin [5]

Socraítear an brabús oibriúcháin tar éis an mhéid seo a leanas a ghearradh:

Dímheas ar shócmhainní seasta inláimhsithe	56,600
Paitinn amúchta	6,000
Luach saothair na stiúrthóirí	35,000
Táillí na n-iniúcháirí	6,500

3. Ús iníoctha [2]

Ús iníoctha ar Bhintíúir [Aisíoctha le linn 2017/2018] 10,000

4. Sócmhainní Seasta Inláimhsithe [7]

	Talamh agus		
	Foirgnimh	Feithiclí	Iomlán
Sócmhainní			
Luach 1/1/2012	950,000	260,000	1,210,000
Diúscairt	(70,000)	-	(70,000)
Barrachas athluachála	<u>90,000</u>		<u>90,000</u>
Luach 31/12/2012	<u>970,000</u>	<u>260,000</u>	<u>1,230,000</u>
Dímheas:			
Iarmhéid 1/1/2012	50,500	105,000	155,500
Muirear dímheasa don bhliain	<u>17,600</u>	<u>39,000</u>	<u>56,600</u>
	68,100	144,000	212,100
Aistriú ar athluacháil	<u>(68,100)</u>		<u>(68,100)</u>
Dímheas 31/12/2012	Nialas	<u>144,000</u>	<u>144,000</u>
Glanluach de réir na leabhar 1/1/2012	899,500	155,000	1,054,500
Glanluach de réir na leabhar 31/12/2012	970,000	116,000	1,086,000

Oibriú amach:

W 1	Costas Díolachán	$72,000 + 1,260,000 - 85,000 + 6,000$	=	1,253,000
W 2	Costais Dáileacháin	$194,000 + 7,040 + 39,000$	=	240,040
W 3	Speansais riaracháin	$206,000 + 6,500 + 35,000 + 10,560 + 18,500$	=	276,560
W 4	Ioncam oibriúcháin eile	$64,000 + 14,000 + 18,500$	=	96,500
W 5	Ioncam Infheistíochta	$4,200 + 7,800$	=	12,000
W 6	Ús bintiúir iníochta	$5\% \times 200,000$	=	10,000
	Ús dlite ar Bhintiúir	$10,000 - 8,000$	=	2,000
W 7	Paitinní	$\frac{60,000}{10} = 6,000$ $[36,000 - 6,000]$	=	30,000
W 8	Féichiúnaithe	$240,000 - 12,500 + 7,800$	=	235,300
W 9	Cánachas	$74,000 + 60,000$	=	134,000
W 10	Creidiúnaithe eile	$2,000 + 6,500 + 35,000$	=	43,500
W11	Cúlchiste Athluachála	$90,000 + 50,500 + 17,600$	=	158,100

(b)

15**Comhlachtaí/Institiúidí [4]**

- An Rialtas – Reachtaíocht
- An tAontas Eorpach – Treoracha
- Bord na gCaighdeán Cuntasaíochta – FRSanna agus SSAPanna
- An Stocmhalartán – Rialacha Liostaithe

Cad is Iniúchadh ann? [4]

Is é is iniúchadh ann, scrúdú ar ráitis airgeadais fiontair ag iniúcháir ceaptha. Iniúcháir neamhspleách a dhéanann an tIniúchadh. Cuireann an t-iniúcháir tuairim in iúl agus deimhniúonn sé/sí cibé acu a thugann nó nach dtugann na cuntais léargas fíor agus cothrom ar staid airgeadais an ghnólachta.

Eilítear le hAchtanna na gCuideachtaí ar an iniúcháir a dheimhniú go dtugann na cuntais léargas *fíor agus cothrom* ar staid airgeadais an ghnólachta.

Tuarascáil Choinníollach ag Iniúcháir [7]

Is éard atá i gceist le tuarascáil choinníollach ag iniúcháir **nach bhfuil** an t-iniúcháir **sásta** ina t(h)uairim féin nó nach féidir leis/léi a rá ag an deireadh go bhfuil feidhm ag an méid seo a leanas, nó cuid de:

- Go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar staid chúrsaí na cuideachta ag deireadh na bliana.
- Go n-ullmhaítear na ráitis airgeadais de réir Achtanna na gCuideachtaí.
- Go raibh an fhaisnéis uile ar fáil a bhí de dhíth le haghaidh an iniúchta.
- Go bhfuil an fhaisnéis a thugann na stiúthóirí i gcomhréir leis na ráitis airgeadais.
- Go bhfuil na glansócmhainní níos mó ná 50% den chaipiteal glaoite.

Sonrófar sa tuarascáil na gnéithe de na cuntais nach bhfuil sásúil.

Ceist 7

52

(a)

Cuntas Trádála agus Cuntas Brabúis agus Cailteanais don bhliain dar chríoch 31/12/2012

		€	€
Díolacháin	W 1		205,770 [10]
Lúide Costas Díolachán			
Stoc tosaigh		14,300 [2]	
Móide Ceannacháin	W 2	78,140 [7]	
		92,440	
Lúide Stoc Deiridh		(15,000) [2]	(77,440)
Ollbhrabús			128,330
Lúide Speansais			
Speansais ghinearálta	W 3	21,300 [4]	
Solas agus teas	W 4	3,555 [7]	
Ús	W 5	3,600 [2]	
Árachas	W 6	2,680 [6]	
Cumann Carthanachta		2,500 [2]	
Cíos	W 7	4,750 [4]	(38,385)
Glanbhrabús			<u>89,945</u> [6]

(b)

Clár comhardaithe mar a bhí ar 31/12/2012

40

		€	€	€
Sócmhainní Doláimhsithe				
Cáilmheas	W 8			20,670 [3]
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe				
Foirgnimh		234,000 [2]		
Feithiclí		32,000 [1]		
Trealamh		<u>30,000</u> [1]		<u>296,000</u>
				316,670
Sócmhainní Reatha				
Stoc Deiridh		15,000 [1]		
Stoc ola		500 [1]		
Féichiúnaithe		16,600 [1]		
Banc	W 10	10,100 [7]		
Airgead tirim		550 [1]		
Árachas réamhíoctha		750 [3]		
Cíos réamhíoctha		<u>6,650</u> [2]	50,150	
Lúide Creidiúnaithe: suimeanna dlite laistigh de 1 bhliain				
Creidiúnaithe		14,300 [1]		
Leictreachas dlite		640 [1]		
Ús dlite		1,200 [2]		
Tráthchuid iasachta dlite		<u>12,000</u> [2]	(28,140)	<u>22,010</u>
				<u>338,680</u>
Maoinithe ag:				
Iasacht				60,000 [2]
Caipiteal		205,000 [2]		
Caipiteal tugtha isteach		3,600 [3]		
Glanbhrabús		<u>89,945</u>		
		298,545		
Lúide Tarraingtí	W 9	<u>19,865</u> [4]	<u>278,680</u>	<u>338,680</u>

(c) Eolas breise

Cuntais Mhórleabhair Ghinearálta/Ainmniúla
 Comhardú trialach
 Figiúr díolachán iomlán [creidmheas agus airgead]
 Figiúr ceannachán iomlán [creidmheas agus airgead tirim]
 Iarmhéid bainc
 Caipiteal agus tarraingtí
 Drochfhiacha, Speansais dlite agus réamhíochta
 Lascaíní ceadaithe nó faighte

Oibriú amach**1. Díolacháin**

Díolacháin ar chreidmheas	32,000 + 16,600 – 14,000	=	34,600
Díolacháin ar airgead	94,000 + 22,500 + 51,000 + 3,120 + 550	=	<u>171,170</u>
Díolacháin iomlána			<u>205,770</u>

2. Ceannacháin

Ceannacháin ar chreidmheas	34,200 + 14,300 – 17,200	=	31,300
Ceannacháin ar airgead		=	<u>51,000</u>
			82,300
Lúide Tarraingtí stoic			<u>(4,160)</u>
Ceannacháin iomlána			<u>78,140</u>

3. Speansais Ghinearálta 22,500 – 1,200 = 21,300

4. Solas agus teas 4,600 + 640 – 500 – 1,185 = 3,555

5. Ús 2,400 + 1,200 = 3,600

6. Árachas 430 + 3,000 – 750 = 2,680

7. Cíos 22,800 – 11,400 – 6,650 = 4,750

8. Cáilmheas 205,000 – 184,330 = 20,670

9. Tarraingtí 4,160 + 3,120 + 11,400 + 1,185 = 19,865

10. Banc**Lóisteálacha**

Féichiúnaithe	32,000	
Lóisteáil	94,000	
Iasacht	72,000	
Díbhinní	<u>3,600</u>	201,600

Lúide Íocaíochtaí

Trealamh	30,000	
Creidiúnaithe	34,200	
Solas agus teas	4,600	
Ús	2,400	
Préimh árachais	3,000	
Buanordú do Chumann carthanachta	2,500	
Feithicil	32,000	
Trádstóras	60,000	
Cíos	<u>22,800</u>	<u>191,500</u>
		<u>10,100</u>

Ceist 8

80

(a) Luacháil Stoic

Ceannacháin ina n-aonaid	Costas Aonaid	Ceannacháin ar chostas €
4,000	€5	20,000
2,500	€6	15,000
<u>1,700</u>	€8	<u>13,600</u>
8,200		48,600

<u>Díolacháin ar Chreidmheas</u>				<u>Díolacháin ar Airgead</u>				<u>Díolacháin Iomlána</u>	
Aonaid		€		Aonaid		€		Aonaid	€
1,000	@	€9	9,000	1,500	@	12	18,000	2,500	27,000
1,200	@	€11	13,200	1,300	@	13	16,900	2,500	30,100
<u>1,400</u>	@	€11	<u>15,400</u>	1,200	@	14	<u>16,800</u>	<u>2,600</u>	<u>32,200</u>
3,600			37,600	4,000			51,700	7,600	89,300

Stoc Deiridh ina Aonaid = Stoc Tosaigh 4,500 + Ceannacháin 8,200 – Díolacháin 7,600 = 5,100 aonad [6]

Luacháil an Stoic Dheiridh:	Aonaid		€		
	1,700	@	€8	=	13,600 [2]
	2,500	@	€6	=	15,000 [2]
	<u>900</u>	@	€5	=	<u>4,500</u> [2]
	<u>5,100</u>				<u>33,100</u> [4]

Cuntas trádála don bhliain dar chríoch 31/12/2012		€
Díolacháin		89,300 [3]
Lúide Costas Díolachán		
Stoc Tosaigh	22,500 [2]	
Móide Ceannacháin	<u>48,600</u> [3]	
	71,100	
Lúide Stoc Deiridh	<u>33,100</u> [2]	(38,000)
Ollbhrabús		<u>51,300</u> [4]

(b) (i)

	Déantúsaíocht	Cóimeáil	Bailchríochnú
Forchostais Bhuiséadaithe	<u>€180,000</u>	<u>€99,000</u>	€36,000
Uaireanta Saothair Dhírighe	36,000	18,000	4,500
	€5 san Uair	€5.50 san Uair	€8.00 san Uair
	Shaothair Dhírighe [2]	Shaothair Dhírighe [2]	Shaothair Dhírighe [2]

(ii)

Praghas Díola Jab Uimhir 666

		€	€	
Ábhair dhíreacha	(30 x 10.20)		306.00	[5]
Saothar Díreach				
Déantúsaíocht	(20 x 4.00)	80.00		[2]
Cóimeáil	(6 x 2.50)	15.00		[2]
Bailchríochnú	(4 x 3.75)	<u>15.00</u>	110.00	[2]
Forchostais Bhuiséadaithe				
Déantúsaíocht	(20 x 5.00)	100.00		[3]
Cóimeáil	(6 x 5.50)	33.00		[3]
Bailchríochnú	(4 x 8.00)	<u>32.00</u>	165.00	[3]
Forchostas Riaracháin Ghinearálta (30 x 20)			<u>600.00</u>	[3]
Costas Iomlán [75%]			1,181.00	[3]
Brabús [25% den praghas díola]			<u>393.67</u>	
Glanphraghas díola 100%			<u>1,574.67</u>	[4]

(c)

(i) **Tearc-ionsú agus ró-ionsú costas**

	Roinn A	Roinn B	Roinn C
	<u>€160,000</u>	<u>€33,600</u>	<u>46,200</u>
	32,000	48,000	22,000
=	€ 5 san Uair Mheaisín [2]	€0.70 san Uair Shaothair [2]	€2.10 san Uair Shaothair [2]

(ii)

	Roinn A	Roinn B	Roinn C	Iomlán
	€	€	€	€
Forchostas iarbhír tabhaithe	175,000 [1]	29,000 [1]	50,000 [1]	254,000
Forchostas ionsúite	<u>185,000</u> [1]	<u>28,000</u> [1]	<u>56,700</u> [1]	<u>269,700</u>
Ró-ionsú/Tearc-ionsú	<u>10,000</u>	<u>(1,000)</u>	<u>6,700</u>	<u>15,700</u>

Forchostais Iarbhír Ionsúite

Roinn A Uaireanta meaisín iarbhír x Ráta san Uair Mheaisín	= 37,000 x €5.00	= €185,000
Roinn B Uaireanta saothair iarbhír x Ráta san Uair Shaothair	= 40,000 x €0.70	= €28,000
Roinn C Uaireanta saothair iarbhír x Ráta san Uair Shaothair	= 27,000 x €2.10	= €56,700

[2]

I roinn A, bhí na costais a tabhaíodh €10,000 níos lú ná mar a bhíodhas ag súil leis/buiséadaithe dó agus mar sin tá brabús €10,000 níos mó ná mar a bhíodhas ag súil leis.

I roinn B, bhí na costais a tabhaíodh €1,000 níos mó ná mar a bhíodhas ag súil leis/buiséadaithe dó agus mar sin tá brabús €1,000 níos lú ná mar a bhíodhas ag súil leis.

I roinn C, bhí na costais a tabhaíodh €6,700 níos lú ná mar a bhíodhas ag súil leis/buiséadaithe dó agus mar sin tá brabús €6,700 níos mó ná mar a bhíodhas ag súil leis.

Ar an iomlán, bhí na costais a tabhaíodh €15,700 níos lú ná mar a bhíodhas ag súil leis/buiséadaithe dó agus mar sin tá brabús €15,700 níos mó ná mar a bhíodhas ag súil leis.

Ceist 9

80

(a)

Buiséad Táirgthe

	Ean	Feabh	Már	Aib	Beal
Díolacháin	7,000 [1]	8,000 [1]	10,000 [1]	9,000 [1]	10,500
+ Stoc Deiridh	<u>5,600 [1]</u>	<u>7,000 [1]</u>	<u>6,300 [1]</u>	<u>7,350 [1]</u>	<u>7,700</u>
	12,600	15,000	16,300	16,350	18,200
- Stoc Tosaigh		<u>(5,600) [1]</u>	<u>(7,000) [1]</u>	<u>(6,300) [1]</u>	<u>(7,350)</u>
Ag teastáil le haghaidh táirgthe	<u>12,600</u>	<u>9,400</u>	<u>9,300</u>	<u>10,050</u>	<u>10,850</u>

(b)

Buiséad Ceannacháin Amhábhair

	Ean	Feabh	Már	Aib	Beal
Aonaid Táirgthe 12,600 [1/2]	9,400 [1/2]	9,300 [1/2]	10,050 [1/2]	10,850	
Ábhair san aonad	<u>x 5 [1/2]</u>	<u>x 5 [1/2]</u>	<u>x 5 [1/2]</u>	<u>x 5 [1/2]</u>	<u>x 5 [1/2]</u>
Ag teastáil le haghaidh táirgthe	63,000 [1/2]	47,000 [1/2]	46,500 [1/2]	50,250 [1/2]	54,250
Móide stoc deiridh	<u>9,400 [1/2]</u>	<u>9,300 [1/2]</u>	<u>10,050 [1/2]</u>	<u>10,850 [1]</u>	
	72,400	56,300	56,550	61,100	
Lúide Stoc tosaigh	-	<u>(9,400) [1/2]</u>	<u>(9,300) [1/2]</u>	<u>(10,050) [1/2]</u>	
Ag teastáil le haghaidh ceannachán	<u>72,400 [1/2]</u>	<u>46,900 [1/2]</u>	<u>47,250 [1/2]</u>	<u>51,050 [1/2]</u>	
Praghas an Kg	<u>€2.00 [1/2]</u>	<u>€2.00</u>	<u>€2.00</u>	<u>€2.00</u>	
Costas amhábhair	<u>144,800 [1/2]</u>	<u>93,800 [1/2]</u>	<u>94,500 [1/2]</u>	<u>102,100 [1/2]</u>	435,200

(c)

Buiséad Airgid – Eanáir go hAibreán

Fáltais	Ean	Feabh	Már	Aib	Iomlán
Díolacháin ar airgead a fuarthas	84,000 [1]	96,000 [1]	120,000 [1]	108,000 [1]	
Díolacháin ar Chreidmheas – mí amháin		63,000 [1]	72,000 [1]	90,000 [1]	
Díolacháin ar Chreidmheas – dhá mhí			<u>63,000 [1]</u>	<u>72,000 [1]</u>	
	<u>84,000</u>	<u>159,000</u>	<u>255,000</u>	<u>270,000</u>	
Íocaíochtaí					
Ceannacháin		144,800 [1]	93,800 [1]	94,500 [1]	
Pá	25,000 [1]	25,000 [1]	25,000 [1]	25,000 [1]	100,000
Forchostas athraitheach	63,000 [1]	47,000 [1]	46,500 [1]	50,250 [1]	206,750
Forchostas seasta	29,250 [1]	29,250 [1]	29,250 [1]	29,250 [1]	117,000
Trealamh	45,000 [1]	-	-	-	
Ús	<u>250 [1]</u>	<u>250 [1]</u>	<u>250 [1]</u>	<u>250 [1]</u>	1,000
	<u>162,500</u>	<u>246,300</u>	<u>194,800</u>	<u>199,250</u>	
Glansreabhadh Airgid in aghaidh na Míosa	(78,500) [1]	(87,300) [1]	60,200 [1]	70,750 [1]	
Iasacht Bhainc	30,000 [1]	-	-	-	
Iarmhéid Tosaigh		<u>(48,500) [1]</u>	<u>(135,800) [1]</u>	<u>(75,600) [1]</u>	
Iarmhéid Deiridh	<u>(48,500)</u>	<u>(135,800)</u>	<u>(75,600)</u>	<u>(4,850)</u>	

(d)

Cuntas Brabúis agus Cailteanais Buiséadaithe don bhliain dar chríoch 30/4/2012

	€	€	€
Díolacháin			1,020,000 [1]
Lúide Costas Díolachán			
Stoc tosaigh		-	
Móide Ceannacháin		<u>435,200</u> [1]	
		435,200	
Stoc deiridh – Earraí críochnaithe	183,750 [1]		
Amhábhair	<u>21,700</u> [1]	<u>(205,450)</u>	<u>(229,750)</u>
Ollbhrabús			790,250
Lúide Speansais			
Pá		100,000 [3]	
Forchostas athraitheach [41,350 x 5]		206,750 [1]	
Forchostas seasta		117,000 [1]	
Dímheas – Trealamh		<u>3,000</u> [1]	<u>(426,750)</u>
Brabús Oibriúcháin			363,500
Lúide ús			<u>(1,000)</u> [1]
Glanbhrabús			<u>362,500</u> [4]

(e) [4]

(i)

Beidh Ó Muirí Teo in ann a fheiceáil cé na míonna a mbeidh easnamh airgid iontu, rud a chuirfidh ar a chumas socruithe a dhéanamh i gcomhair iasachta nó rótharraingthe. Feicfidh sé na míonna a mbeidh barrachas airgid ann agus beidh sé in ann infheistíochtaí gearrthéarmacha a shocrú.

Bhí barrachas airgid i Márta agus in Aibreán.

Tá an treocht a bhaineann le ganntanais airgid ag éirí níos annaimhe [coitianta i gcás gnó nua]

Beidh gá le saoráidí rótharraingthe gach mí, suas go dtí uasmhéid de €135,800 in aon mhí amháin

Is ionann an ganntanas airgid deiridh agus €4,850

(ii)

Déileálann an Buiséad Caipitil le caiteachas caipitil atá pleanáilte, mar shampla, ceannach sócmhainne seasta, agus le fáiltais chaipitil atá pleanáilte, mar shampla, díol sócmhainne seasta.

Tá sé de fhreagracht ar an mBord Stiúrthóirí cinntí a dhéanamh maidir le míreanna caipitil.

Tá sé de fhreagracht ar an Rialtóir Airgeadais an buiséad caipitil a chur i gcrích.

Leathanach Bán

